

**Osztályozó vizsga témakörei**  
**magyar nyelv és irodalom tantárgy**  
**9. évfolyam**

*(A kerettanterv és a részletes érettségi vizsgakövetelmény alapján készült)*

**IRODALOM:**

**Az irodalom ősi formái. Mágia, mítosz, mitológia**

1. A görög mitológia története

**A görög irodalom (ókor, antik kultúra)**

2. A homéroszi eposzok: *Iliász*, *Odüsszeia*
3. A görög dráma és színház / Szophoklész: *Antigoné*
4. Az ókori görög líra alkotásai: Szapphó, Alkaios, Anakreón

**Az ókori római irodalom (ókor, antik kultúra)**

5. Az ókori római irodalom alkotásai: Catullus, Vergilius, Horatius, Ovidius fő művei

**A Biblia mint kulturális kód**

6. A Biblia mint kulturális kód

**A középkor irodalma**

7. A középkori irodalom: Dante (*Pokol* - részletek)
8. A magyar középkor irodalma: *Halotti beszéd és könyörgés* / *Ómagyar Mária-siralom*

**A reneszánsz irodalma**

9. Az angol reneszánsz dráma és színház / Shakespeare: *Romeó és Júlia*
10. Janus Pannonius epigrammái

**MAGYAR NYELV:**

**I. Kommunikáció**

1. A kommunikációs folyamat tényezői és funkciói
2. Az emberi kommunikáció nem nyelvi jelei és kifejezőeszközei (*pl. gesztusok, mimika, térközsabályozás, tekintet, külső megjelenés, testtartás, fejtartás, csend*)
3. A tömegkommunikáció jellemzői, funkciói, megjelenési formái, nyelvi és képi kifejezési formái.
4. A tömegkommunikáció hatása a nyelvhasználatra
5. Internet és kommunikáció / A digitális kommunikáció jellemzői

**II. A nyelvi rendszer**

6. A nyelv mint jelrendszer
7. A morfémak, szóelemek szerepe és helyes használata a szóalak felépítésében
8. A szófajok
9. A mondat fogalma, a mondat szerkesztettség és mondatfajta szerinti típusai

## 10. A magyar helyesírás jellemzői

### **Kötelező olvasmányok:**

Homérosz: *Odüsszeia* (részletek)

Szophoklész: *Antigoné*

Biblia (részletek az Ószövetségből és az Újszövetségből).

Dante Alighieri: *Isteni színjáték – Pokol* (részletek)

François Villon: *A nagy testamentum* (részletek)

Boccaccio: *Dekameron*, Első nap 3. novella

### **Memoriterek:**

Homérosz: *Odüsszeia* (részlet)

Anakreón: *Gyűlölöm azt...*

Catullus: *Gyűlölök és szeretek*

*Halotti beszéd és könyörgés* (részlet)

*Ómagyar Mária-siralom* (részlet)

Janus Pannonius: *Pannónia dicsérete*

### **A felkészüléshez ajánlott tankönyvek:**

Irodalom tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR09TB>

irodalom: szöveggyűjtemény:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR09SZ>

Nyelvtan tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MNY09TB>

### Okostankönyv:

Irodalom tankönyv

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_9\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_9_nat2020_b/)

Irodalom szöveggyűjtemény

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_9\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_9_nat2020_b/)

nyelvtan tankönyv:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar\\_nyelv\\_9\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_9_nat2020_b/)

**Osztályozó vizsga témakörei**  
**Magyar nyelv és irodalom tantárgy**  
**10. évfolyam**

**IRODALOM**

**A reneszánsz és a reformáció irodalma**

1. Az angol reneszánsz dráma és színház / Shakespeare: *Romeo és Júlia*
2. költészetének sokszínűsége (*Hogy Júliára talál...vagy Egy katonaének* - 1 választott elemzése)

**A barokk és a rokokó**

3. Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem*

**A felvilágosodás irodalma**

4. Irodalom és színház – A francia klasszicista dráma / Molière: *Tartuffe* vagy *A fösvény*
5. Csokonai Vitéz Mihály szerelmi lírája (*Tartózkodó kérelem* / *A Reményhez* )

**Klasszicizmus és korai romantika a magyar irodalomban**

6. Berzsenyi Dániel elégiái (*A közelítő tél* / *Levéltöredék barátnémhoz*)
7. Kölcsey Ferenc hazafias költészete (*A Himnusz* elemzése)

**A romantika irodalma**

8. A romantika - az utolsó egységes korstílus – bemutatása, a romantika jellemző jegyei
9. Az orosz romantika: Puskin: *Anyegin*

**A magyar romantika irodalma /A magyar reformkor és romantika irodalmából**

- 10.Vörösmarty Mihály romantikus lírája (*Szózat* elemzése)

**MAGYAR NYELV:**

1. A szöveg fogalma
2. A szöveg szerkezete
3. A szövegtípusok jellemzői nyelvhasználati szinterek szerint
4. A szóbeli és írott szövegek szerepe, eltérő jegyei
5. A stílus fogalma, jelentősége
6. A stílusrétegek csoportosítása
7. Az álláskereső (önéletrajz, motivációs levél, állásinterjú)
8. A munka világához tartozó szövegek (a hivatalos levél típusai, önéletrajz)
9. Szóképek
10. Alakzatok

**Kötelező olvasmányok:**

William Shakespeare: *Romeo és Júlia* vagy *Hamlet*, dán királyfi

Zrínyi Miklós: *Szigeti veszedelem* (részletek)

Mikes Kelemen: *Törökországi levelek* (1., 37., 112.)

Molière: *A fősvény* vagy *Tartuffe*

Katona József: *Bánk bán*

Vörösmarty Mihály: *Csongor és Tünde*

Petőfi Sándor: *A helység kalapácsa* (részlet)

Jókai Mór: *A huszti beteglátogatók* (novella)

Jókai Mór: *Az arany ember*

**Memoriterek:**

Balassi Bálint: *Egy katonaének* (részlet)

Balassi Bálint: *Adj már csendességet...* (részlet)

Csokonai Vitéz Mihály: *Tartózkodó kérelem* (az általános iskolai memoriter felújítása)

Csokonai Vitéz Mihály: *A Reményhez*

Berzsenyi Dániel: *A közelítő tél* (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: *A magyarokhoz* (I.) (1. versszak)

Berzsenyi Dániel: *Osztályrészem* (1. versszak)

Kölcsey Ferenc: *Himnusz* (az általános iskolai memoriter felújítása)

Kölcsey Ferenc: *Zrínyi második éneke* (részlet)

Vörösmarty Mihály: *Szózat* (az általános iskolai memoriter felújítása)

Vörösmarty Mihály: *Gondolatok a könyvtárban* (részlet)

Vörösmarty Mihály: *Előszó* (részlet)

Petőfi Sándor: *A bánat? egy nagy oceán...*

Petőfi Sándor: *Fa leszek, ha...*

Petőfi Sándor: *A XIX. század költői* (részlet)

**A felkészüléshez ajánlott tankönyvek:**

Irodalom tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR10TB>

Irodalom: szöveggyűjtemény:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR10SZ>

Nyelvtan tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MNY10TB>

Okostankönyv:

Irodalom tankönyv

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_10\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_10_nat2020_b/)

Irodalom szöveggyűjtemény:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_10\\_szoveggyujtemeny\\_nat2020/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_10_szoveggyujtemeny_nat2020/)

Nyelvtan tankönyv:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar\\_nyelv\\_10\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_10_nat2020_b/)

**Osztályozó vizsga témakörei**  
**magyar nyelv és irodalom tantárgy**  
**11. évfolyam**

*(A kerettanterv és a részletes érettségi vizsgakövetelmény alapján készült)*

**IRODALOM:**

1. Arany János balladaköltészete (*Ágnes asszony* és 1 szabadon választott)
2. Madách Imre: *Az ember tragédiája*
3. Mikszáth Kálmán novelláinak parasztábrázolása (*Bede Anna tartozása* vagy *Az a fekete folt*)
4. Herczeg Ferenc publicisztikája: *Fekete szüret a Badacsonyon*
5. A francia szimbolizmus (Baudelaire, Verlaine, Rimbaud/ 1-1 szabadon választott, pl. *Őszi chanson*)
6. A klasszikus modernség stílusirányzatai (impresszionizmus, szimbolizmus, szecesszió, naturalizmus)
7. Ady Endre szerelmi lírája (*Héja-nász az avaron, Lédával a bálban, Őrizem a szemedet*)
8. Kosztolányi Dezső lírája (*A szegény kisgyermek panaszai, Őszi reggeli*)
9. Babits Mihály költői korszakai, költői szerepének változása (*Cigány a siralomházban*)
10. Móricz Zsigmond novellái (*Tragédia, Barbárok*)

**MAGYAR NYELV:**

1. A nyelv mint változó rendszer
2. A magyar nyelv történetének fő korszakai
3. Legkorábbi nyelvemlékeink: *Halotti beszéd és könyörgés / Ómagyar Mária-siralom*
4. Nyomtatott nyelvemlékek, bibliaforrások
5. A nyelvújítás lényege és jelentősége példák alapján
6. A nyelvújítástól napjainkig. Nyelvünk szótári forrásai
7. Társadalmi nyelvváltozatok: a csoportnyelvek
8. Területi nyelvváltozatok: a nyelvjárások
9. A magyar nyelv helyzete a Kárpát-medencében
10. Nyelvpolitika, nyelvművelés

### **Kötelező olvasmányok:**

Honoré de Balzac: *Goriot apó* (részletek) vagy Stendhal: *Vörös és fekete* (részletek)  
Henrik Ibsen: *A vadkacsa* vagy *Nóra* (Babaszoba) vagy Anton Pavlovics Csehov: *A sirály*  
vagy *Ványa bácsi*  
Lev Nyikolajevics Tolsztoj: *Ivan Iljics halála*  
Arany János: *Toldi estéje*  
Madách Imre: *Az ember tragédiája*  
Mikszáth Kálmán: *Beszterce ostroma*  
Herczeg Ferenc: *Az élet kapuja*  
Babits Mihály: *Jónás könyve, Jónás imája*  
Kosztolányi Dezső: *Édes Anna*  
Móricz Zsigmond: *Úri muri, Tragédia*

### **Memoriterek:**

Arany János: *Toldi estéje* (I. 1., VI. 28. versszak)  
Arany János: egy szabadon választott ballada a nagykőrösi korszakból (pl.: *Ágnes asszony*)  
Arany János: *Epilógus* (részlet)  
Ady Endre: *Góg és Magóg fia vagyok én...*  
Ady Endre: *Kocsi-út az éjszakában*  
Babits Mihály: *A lírikus epilógja* (részlet)  
Babits Mihály: *Jónás imája*  
Kosztolányi Dezső: *Hajnali részegség* (részlet)

### **A felkészüléshez ajánlott tankönyvek:**

Irodalom tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR11TB>

Irodalom: szöveggyűjtemény:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR11SZ>

Nyelvtan tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MNY11TB>

Okostankönyv:

Irodalom tankönyv

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_11\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_11_nat2020_b/)

Irodalom szöveggyűjtemény:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_11\\_szoveggyujtemeny\\_nat2020/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_11_szoveggyujtemeny_nat2020/)

Nyelvtan tankönyv:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar\\_nyelv\\_11\\_nat2020\\_b/](https://www.nkp.hu/tankonyv/magyar_nyelv_11_nat2020_b/)

**Osztályozó vizsga témakörei**  
**magyar nyelv és irodalom tantárgy**  
**12. évfolyam**

*(A kerettanterv és a részletes érettségi vizsgakövetelmény alapján készült)*

**IRODALOM:**

1. Az avantgárd fogalma, mozgalmái
2. Apollinaire alakja, a képvers (*A megsebzett galamb és a szökőkút*)
3. Franz Kafka: *Az átváltozás*
4. József Attila költészete /Az anyahiány fájdalma (*Mama, Kései sirató*)
5. Radnóti Miklós eclogái (*Hetedik ecloga*)
6. Kányádi Sándor költészete (*Valaki jár a fák hegyén / Fekete-piros*)
7. Örkény István egyperces novellái
8. Irodalmi irányzatok a magyar irodalomban a két világháború között
9. A trianoni tragédia az irodalomban / Juhász Gyula: *Trianon*
10. Nagy László költészete (*Ki viszi át a szerelmet?*)

**MAGYAR NYELV:**

1. A retorika tárgya és jelentősége a mindennapi életben
2. A szónok személye és a hatásos előadásmód eszközei
3. A társalgás udvariassági formái
4. Nyelv és kommunikáció / A kommunikációs folyamat tényezői, céljai
5. A magyar nyelv története
6. A nyelv és a gondolkodás. Jel, nyelvi jel, jelrendszerek
7. A mondat fogalma, csoportosítása, mondatfajták
8. Szövegtípusok jellemzői
9. Stílusesszközök és stílusrétegek
10. Digitális kommunikáció

**Kötelező olvasmányok:**

Samuel B. Beckett: *Godot-ra várva* vagy Friedrich Dürrenmatt: *A fizikusok* vagy *A nagy Romulus*

Wass Albert: *Adjátok vissza a hegyeimet!*

Örkény István: *Tóték*

Szabó Magda: *Az ajtó*

**Memoriterek:**

József Attila: *Reménytelenül* (Lassan, tűnődve) (részlet)

József Attila *Óda* (részlet)

Kányádi Sándor: *Valaki jár a fák hegyén*

Reményik Sándor: *Halotti vers a hulló leveleknek* (részlet)

Radnóti Miklós: *Hetedik ecloga* (részlet)

Áprily Lajos: *Március* (részlet)

Nagy László: *Ki viszi át a Szerelmet*

**A felkészüléshez ajánlott tankönyvek:**

Irodalom tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR12TB>

Irodalom: szöveggyűjtemény:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MIR12SZ>

Nyelvtan tankönyv:

<https://www.tankonyvkatalogus.hu/tankonyv/OH-MNY12TB>

Okostankönyv:

Irodalom szöveggyűjtemény:

[https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom\\_12\\_szoveggyujtemeny\\_nat2020/](https://www.nkp.hu/tankonyv/irodalom_12_szoveggyujtemeny_nat2020/)